

MEDIJI O ZDRAVSTVU

utorak, 14. septembar 2021.godine

RTS- Kon za RTS: Većina neće maske, neće vakcine po sistemu "ne može nam niko ništa"

RTS- Koji lekovi protiv koronavirusa su dostupni u Srbiji

RTS- Kon: Broj zaraženih biće u porastu i naredne dve nedelje

BLIC- "SVE VIŠE DECE SA SRČANIM PROBLEMIMA POSLE PRELEŽANE KORONE" Obratite pažnju na ove simptome, a lekarski pregled pred početak bavljenja sportom SHVATITE OZBILJNO

DANAS- U KBC Dr Dragiša Mišović 125 kovid pacijenata, 30 odsto obolelih vakcinisano

DANAS- Delta soj korone je „brži“ i opasniji

The screenshot shows a news article from RTS titled "Kon za RTS: Većina neće maske, neće vakcine po sistemu "ne može nam niko ništa"" (Most people will not wear masks, will not receive vaccines through the system "no one can do it for us"). The article discusses the lack of trust in the government's handling of the pandemic. The page includes a video player, social media sharing buttons, and various news snippets on the left and right sides.

Kon za RTS: Većina neće maske, neće vakcine po sistemu "ne može nam niko ništa"

Imamo neku potrebu da pевамо "не може нам нико ништа, јаћи smo od sубдина", то je наш мото и у тој navodnoj snazi zaboravljamo да имамо vrlo снажно оружје са којим можемо да се штитимо, рекао је за RTS epidemiolog i član Kriznog štaba dr Predrag Kon.

Epidemiolog i član Kriznog štaba dr Predrag Kon рекао је за RTS да се искрено нада да ће kovid propusnice бити уведене и да је из Gradskog завода за јавно здравље покренута иницијатива да треба да се окuplјају они ljudi који су заштићени или testirani negativni.

"Mi smo još u априлу из Gradskog завода то проследили Gradu. Krizni шtab Grada Beograda је то проследио као пitanje Kriznom штабу и добио одговор да то никад nije bilo na dnevnom redu, da je to protivustavno", казао је Kon.

Dодао је да је један део Kriznog штаба uporno insistираo на kovid propusnicama i da smatraju, sa stanoviштva javnog zdravlja, interes narodnog zdravlja na prvom mestu i da ne misle da je то protivustavno.

Kon je naveo da i dalje nije raspravlјано о tome на којим mestima ће se sprovesti увођење kovid propusnica i da је у toku priprema за потенцијално sprovođenje.

"Najvažnije je da ljudi shvate da organizovana veselja bilo gde treba da budu na ovaj način, da se poštuje okupljanje ljudi koji su zaštićeni. Biće lakše i onome koji organizuje svadbu, da država stoji iza toga, nego da svako donosi dokaz o tome da je zaštićen", kazao je Kon.

Govoreći o održavanju festivala i masovnih događaja tokom leta, Kon je poručio da se nigde nije pogrešilo i da smatra da je kod većine ljudi na nacionalnom nivou doneta odluka, poput referendumu, da ne poštaju mere, iako ih dobar deo ljudi poštuje.

"Zadominirao je stav da je besmisleno nositi maske, zadominirao je stav da ne treba da se vakcinišemo. Imamo neku potrebu da pevamo i da 'ne može nam niko ništa, jači smo od sudbine', to je naš moto i u toj navodnoj snazi zaboravljamo da imamo vrlo snažno oružje sa kojim možemo da se štitimo, a sa druge strane zarivamo glavu u pesak, kao da se ništa ne događa, ne vidimo ljudе koji umiru, ne vidimo zdravstvene radnike koji se satiru od posla", naglasio je Kon.

The screenshot shows a news article titled "Koji lekovi protiv koronavirusa su dostupni u Srbiji" (Which COVID-19 treatments are available in Serbia). The article discusses various treatments, including plasma therapy and specific drugs like Remdesivir and Tocilizumab. It includes a video thumbnail of a medical professional in a lab setting. The page features the PTC logo at the top and a navigation bar with links to Vesti, Kovid 19, OKO, Sport, Emissije, Magazin, TV, Radio, Moja Škola, and Ostalo. The date is listed as Utorak, 14. SEP 2021, 06:00 - 06:06. The page also includes a sidebar with news snippets and a weather forecast for Belgrade.

Koji lekovi protiv koronavirusa su dostupni u Srbiji

O lekovima protiv kovida ovih dana ponovo se govori. Prvo je stigla informacija da je tim čuvene izraelske bolnice razvio lek koji bi mogao da leči koronu, a potom se u medijima pojavila i priča o leku koji postoji i kod nas i koji daje odlične rezultate. Istraživali smo kakvi su trenutno protokoli lečenja korone kod nas i šta kažu stručnjaci o ovim tvrdnjama.

Trenutno je u toku hiljadu i po studija koje pokušavaju da daju odgovor na pitanje koji se lek može koristiti za lečenje koronavirusa.

Za sada, kod nas postoje lekovi koji su sintetisani iz krvne plazme obolelih od kovida. Iz njihovih antitela biraju se najjača, a zatim se umnožavaju, kako bi se lečile druge osobe. Takvi lekovi koriste se kod pacijenata sa blažim do umerenim tokom bolesti, dok za teže pacijente ne postoji specifcna terapija.

"Pokazalo se kroz klinička iskustva, ali i u kliničkim studijama da kortikosteroidi široko rasprostranjeni lekovi kao što je deksametazon mogu da budu korisni kod jednog broja pacijenata. Često se daju u kombinaciji sa tocilizumabom", objašnjava dr Bojan Trkulja iz Udruženja proizvođača inovativnih lekova.

Dodaje da se daju i antikoagulacioni lekovi kako bi se sprečio nastanak krvnih sudova kod ovih pacijenata.

"Imamo i Remdesivir, koji je bio razvijen za neko druge bolesti, ali se pokazalo kroz kliničke studije da može donekle da pomogne kod kovida", objašnjava Trkulja.

Od početka pandemije menjali su se protokoli, a u našoj zemlji korišćena je svaka terapijska opcija koja se u svetu smatra dobrom.

"Počelo je od hlorokina za koji se tada smatralo da može da pomogne, kasnije se pokazalo da nije toliko uspešan. Zatim su tu bili neki drugi lekovi i sada smo stigli do prve generacije specifičnih antivirusnih lekova kao što su monoklonska antiteli koja se koriste u terapiji", dodaje Trkulja.

EKSO-CD24 potencijalno rešenje za globalnu pandemiju

Postoje pretpostavke da bi lek EKSO-CD24, koji je razvio tim čuvene izraelske bolnice iz Tel Aviva, mogao da pobedi koronu i s nestrpljenjem ga iščekuje ceo svet. Ipak, do njegove upotrebe kod nas, kao i u drugim zemljama, moraće da se pričeka, a počeće da se koristi tek kada bude registrovan.

"Taj lek tek ulazi u treću fazu kliničkih ispitivanja. Znači, on je za toliko udaljen uopšte od upotrebe na globalnom nivou zato što pre upotrebe takvog leka on mora da dobije odobrenje nadležnih agencija za lekove", navodi Aleksandra Dimitrijević, magistar farmacije.

Nijedan lek za kovid 19 ne može se nabaviti u apoteci. Po sopstvenom izboru, građani mogu kupiti samo suplemente koji se smatraju preventivom ili dodatkom terapiji, ali ne bi trebalo ništa uzimati na svoju ruku, kažu farmaceuti.

"To što se koristi na Zapadu i kod nas se može nabaviti i kod nas u apotekama, tu zaista nismo u ni u kakvom zaostatku. Koliko je meni poznato i što se tiče protokola i u bolnici i u kovid ambulantama situacija je slična, čak mogu da kažem da smo mi u protoku uveli i neke lekove koji se u nekim zemljama još uvek ne koriste", objašnjava Dimitrijevićeva.

Srbija od početka epidemije za lečenje kovida uvodi najsavremenije terapije, bez obzira na cenu. Stručnjaci kažu da u ovom momentu postoji mnogo lekova koji obećavaju uspešno lečenje i da će oni biti dostupni našim pacijentima kada se dobiju rezultati velikih kliničkih studija, koji će potvrditi bezbednost i efikasnost leka.

The screenshot shows a news article from PTC (Planeta) dated September 13, 2021. The headline reads "Kon: Broj zaraženih biće u porastu i naredne dve nedelje". The article discusses the prediction of Dr. Predrag Kon regarding the future trend of COVID-19 cases. On the right side of the page, there is a sidebar with various news snippets and a weather forecast for Belgrade.

Kon: Broj zaraženih biće u porastu i naredne dve nedelje

Član Kriznog štaba, dr Predrag Kon, ocenio je da će se epidemiološka situacija u Srbiji pogoršavati i da će i u naredne dve nedelje broj zaraženih biti u porastu, jer se, kako je naveo, ne preduzimaju delotvorne mere kako bi se situacija s virusom stabilizovala. Naveo je da je Grad predložio Kriznom štabu uvođenje kovid propusnica, ali da ta tema nije bila na dnevnom redu jer je odmah rečeno da je uvođenje propusnica protivustavno.

Predrag Kon je za Tanjug rekao da je očigledno da se građani ne pridržavaju epidemioloških mera i da je, po njegovom mišljenju, rešenje u uvođenju određenih kazni za one koji ih ne poštaju.

"Za uvođenje kazni zbog nepoštovanja mera potreban je ogroman broj kontrolora, a da li je to moguće izvesti zavisi od visine kazni, ako govorimo o novčanom iznosu, ali i toga kako će društvo da reaguje na njih", rekao je Kon.

Komentarišući vakcinaciju u Srbiji, Kon je rekao da oni koji sumnjaju u vакcine i odbijaju vakcinaciju veruju u izmišljotine, a ne u nauku, kao i da vakcinacija nije zaustavila virus, ali je smanjila smrtne ishode i teške forme bolesti.

"Amerikanci su izračunali da je 11 puta veći rizik da umrete od kovida ukoliko niste vakcinisani", rekao je Kon.

Kon je istakao da je vakcinacija trećom dozom važna ne samo za rizične grupe, već za sve, jer prema istraživanjima iz Izraela, kako kaže, treća doza vакcine zaustavlja virus.

Naveo je da je treća doza vakcine važna zbog stvaranja kolektivnog imuniteta, ali da je najvažnije da građani prime prvu dozu, jer ima veliki broj onih koji se uopšte nisu vakcinisali.

Naglasio je da je prisustvo virusa očekivano i da ima svoju cikličnost i talase, ali da ovakvo pogoršanje epidemiološke situacije nije očekivano i navodi da je posledica toga što su ljudi preko leta zaboravili na postojanje virusa i mera.

"Virus se zahuktao i ušli smo u septembar, kada se formiraju školski i radni kolektivi, kada je frekvencija kontakata najveća i sad je došlo do velikog broja zaraženih", rekao je Kon.

Istakao je da ljudi moraju da se ponašaju odgovornije ako žele da se situacija s virusom smiri, kao i da svi zdravstveni radnici moraju da se vakcinišu kako ne bi ugrozili zdravlje pacijenata.

Na pitanje da li podržava uvođenje kovid propusnica kao uslov za ulazak u muzeje, bioskope, kafiće, restorane, tržne centre, Kon kaže da je Grad predložio takvu ideju Kriznom štabu, ali da ta tema nije bila na dnevnom redu, jer je odmah rečeno da je uvođenje propusnica protivustavno.

"Jedini protivnik svima nama je samo virus i kada bi to svi shvatili bez obzira na političke stavove, tada bismo mogli nešto da učinimo", zaključio je Kon.

The screenshot shows a news article from Blic's website. The main headline is "SVE VIŠE DECE SA SRČANIM PROBLEMIMA POSLE PRELEŽANE KORONE" (All more children with heart problems after COVID-19). Below the headline, it says "Obratite pažnju na ove simptome, a lekarski pregled pred početak bavljenja sportom SHVATITE OZBILJNO". The page also features a sidebar with a LIDL advertisement and a sidebar with a Zvezda logo.

"SVE VIŠE DECE SA SRČANIM PROBLEMIMA POSLE PRELEŽANE KORONE" Obratite pažnju na ove simptome, a lekarski pregled pred početak bavljenja sportom SHVATITE OZBILJNO

Pandemija korona virusa pogodila je sve uzraste, a ono što je odlika četvrtog korona talasa koda nas kačijem piku idemo, jeste da je sve više obolele dece. I najmlađi koji su preležali ovaj virus, tako trepe posledice po zdravlje, ali jedna je posebno istaknuta među decom - miokarditis, odnosno upala srčanog mišića.

S početkom nove školske godine većina roditelja odlučuje da svoju decu upiše u neku školu sporta, međutim, pre prvog treninga veoma je bitno obaviti sportski medicinski pregled. U dobar korone to je važnije nego ikada pre.

Kako je objasnio potpukovnik dr Nikola Čikiriz, specijalista sportske medicine u jutarnjem uključenju za "Beograd na Blic", sportski medicinski pregled podrazumeva anamnezu u kojoj se pored ličnih informacija navodi i vrsta sporta kojim će se dete baviti, broj i obim treninga kojim će dete biti opterećeno.

Nakon toga sledi lična anamneza gde se utvrđuje šta je sve bilo u proteklom periodu od bolesti, povreda, da li je dete redovno vakcinisano, krvna grupa... Kod devojčica - da li se pojavio ciklus, i na kraju se radi porodična anamneza gde se utvrđuju nasledni faktori za određene bolesti.

Potom se pristupa samom činu pregleda po sistemima, tačnije radi se osnovni fizikalni pregled, 12-kanalni EKG, i kod dece se naročito gleda postura pošto su oni u razvojnom periodu.

Miomarditis - česta posledica kovida kod dece

Pored postojećih srčanih oboljenja, koja budu otkrivena kod dece prilikom sportskog lekarskog pregleda, pojavom korona virusa postala je aktuelna i situacija gde se kao posledica kovid infekcije učestalo javlja miokarditis - upala srčanog mišića, upozrava dr Čikiriz.

Naime, miokarditis je zapaljenje miokarda (srednjeg sloja zida srca). Kada se to desi, pumpna funkcija srca oslabi, zbog otoka i oštećenja mišićnih ćelija.

Simptomi

Neki od simptoma miokarditisa su malaksalost, brzo zamaranje, otežano disanje pri naporu, nadražajni kašalj, lupanje srca, bol u grudima i slično.

Prema rečima dr Čikiriza takva srčana oboljenja mogu dovesti do iznenadne smrti sportista, odnosno svakog čoveka.

Inače, u Srbiji je sve više obolelih od virusa korona među mladima, uglavnom je reč o asimptomatskim slučajevima, ali ono što posebno brine je da se postkovid javlja i kod dece, kao i to da može da traje i do šest meseci.

Inače, Zakonom o sportu iz 2016. utvrđeno je da svako dete koje se uključuje u sistem sporta u bilo kom obliku mora da ima obavljen zdravstveni pregled i utvrđenu opštu zdravstvenu sposobnost pre početka bavljenja sportskim aktivnostima.

Screenshot of the Danas website showing a news article about COVID-19 patients at KBC Dr Dragiša Mišović.

U KBC Dr Dragiša Mišović 125 kovid pacijenata, 30 odsto obolelih vakcinisano

The article includes a photo of the hospital entrance and a video player with a thumbnail of a man wearing headphones.

U KBC Dr Dragiša Mišović 125 kovid pacijenata, 30 odsto obolelih vakcinisano

Koordinator u kovid bolnici KBC Dr Dragiša Mišović Slavica Radovanović izjavila je danas da je u toj bolnici ukupno 125 kovid pacijenata hospitalizovano u poslednja tri dana i da je oko 30 odsto obolelih vakcinisano.

„Među obolelima imamo 30 dece, pet trudnica, a dve od njih su uspešno porođene. Takođe, imamo podjednak broj muškaraca i žena među pacijentima“, rekla je ona za RTS komentarišući broj primljenih pacijenata od petka do danas.

Prema njenim rečima četvoro dece ima ozbiljnu upalu pluća, najmlađi pacijent ima 22 godine, najstariji 90, a klinička slika pacijenata je „raznolika“.

The screenshot shows a news article titled "Delta soj korone je „brži“ i opasniji" (The Delta variant is "faster" and more dangerous) by Dr. Vasilije Antić, director of the Dom zdravlja Kragujevac. The article includes a photo of Dr. Antić in a medical setting with other staff members. To the right, there is a sidebar for "LG UltraFine Display" and a weather forecast for Belgrade.

Delta soj korone je „brži“ i opasniji

Prema informacijama koje ima i koje potvrđuju njegove kolege iz kovid bolnice novi, delta soj korona virusa koji je stigao iz Indije u Evropu, brže se širi jer je zarazniji je od ostalih sa kojima su se do sada suočavali zdravstveni radnici na ovim prostorima, tvrdi doktor Vasilije Antić, direktor Doma zdravlja Kragujevac.

– Za novi soj virusa je karakteristično i to što obolevaju čitave porodice što ranije nije bio slučaj. U ovom talasu pandemije vakcine ne sprečavaju potpuno zaražavanje, već samo obavezno nošenje maski, propisana distanca i stalno pranje ruku i njihova dezinfekcija, ističe doktor Antić, dodajući da među novoobolelim kojih je sve više u Kragujevcu i Šumadiji ima i onih koji su i preležali kovid i vakcinisali se.

Bez obzira na to on apeluje da se ljudi vakcinišu jer vakcinisani i ako dobiju kovid onda je to mnogo blaži oblik.

– Po podacima iz UKC Kragujevac vidimo da kod pacijenata koji imaju zapaljenje pluća na kovid odeljenjima njih 90 posto nije vakcinisano. Kod onih hospitalizovanih u respiratornim centrima, pacijentima na respiratorima taj postotak je veći 95 procenata, kaže Antić, po kome je ovo iskustvo potvrđeno ne samo u drugim kovid centrima kod nas već i u svetu.

Zbog toga on apeluje na Kragujevčane da se vakcinišu i pridržavaju epidemioloških mera pošto je broj novih kovid pacijenata samo na teritoriji grada dnevno od 240 do preko 300 obolelih i na taj način pomognu da se rastereti broj hospitalizovanih jer je mesta na kovid klinikama sve manje.

On navodi primer zdravstvenih radnika koji obolevaju u novom talasu a preležali su čak i teže oblike korone i vakcinisali se.

Od 1. do 12. septembra na teritoriji Kragujevca testirano je 1.200 dece školskog uzrasta i na kovid je bilo pozitivno 480 njih.

– Svaki treći pregledani učenik je pozitivan. Ima obolele dece i u predškolskoj populaciji, doduše u manjem postotku, od 500 testiranih pozitivno je bilo oko 100 predškolaca. Dobro je što kod nijednog deteta nije zabeležen teži slučaj kovida i niko od njih nije morao da bude hospitalizovan, naglašava naš sagovornik, podsećajući da deca iako imaju lakšu kliničku sliku i dalje su izvor zaražavanja za svoje porodice i okruženje.

Po doktoru Antiću žrtve pandemije su i nekovid pacijenti jer su svi zdravstveni resursi prebačeni na borbu protiv korone pa hronični bolesnici i drugi pacijenti ne mogu da obavljaju redovne preglede i manje su šanse za njihova lečenja i terapije.

U Kragujevcu se do ponedeljka, 13. septembra vakcinisalo 52 posto punoletnog stanovništva. Na vakcinalnom punktu u Sokolani, po rečima Nataše Milosavljević, glavne sestre službe opšte medicine Doma zdravlja na dnevnom nivou se prvom dozom vakciniše oko 100 Kragujevčana, a trećom, buster po 700 ljudi.

I ona apeluje na sugrađane da se vakcinišu ali kada je u pitanju treće doza podseća da svi sačekaju da prođe 180 dana od revakcinacije, odnosno da dobiju „podsećanje“ na to od e-uprave.

– Na početku imunizacije imali smo kapacitet da vakcinišemo i više od 70 posto stanovništva ali, na žalost, ta šansa je propuštena i sada smo u novom talasu pandemije, kaže ona.

Još jedna kovid ambulanta

Zbog skoka broja novoobolelih i povećanog broja pregleda u kovid ambulanti ATD-a Doma zdravlja, u Kragujevcu je od ponedeljka, 13. septembra ponovo počela sa radom kovid ambulanta u Zastavinoj medicini rada u kojoj je angažovano osam zdravstvenih ekipa.